

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610-2389
Konu : Soru Önergeleri

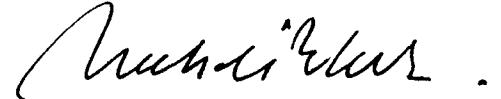
18.07/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 26.06.2014 tarihli ve 43452547-120.00-184694 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/45976, Ankara Milletvekili Aylin NAZLIKA'ya ait 7/45977, Kayseri Milletvekili Yusuf HALAÇOĞLU'na ait 7/45978, Hatay Milletvekili Mevlüt DUDU'ya ait 7/45979, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın TÜRELİ'ye ait 7/45980, Edirne Milletvekili Kemal DEĞİRMENDERELİ'ye ait 7/45981, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/45982, Kütahya Milletvekili Âlim IŞIK'a ait 7/45983, Muğla Milletvekili Mehmet ERDOĞAN'a ait 7/45984, Van Milletvekili Aysel TUĞLUK'a ait 7/45985 ve İstanbul Milletvekili Umut ORAN'a ait 7/45986 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

Görüş 7/45976, 7/45977, 7/45978,
7/45979, 7/45980, 7/45981, 7/45982,
7/45983, 7/45984, 7/45985, 7/45986
(19 sayfa)

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Yusuf HALAÇOĞLU
Kayseri Milletvekili
Esas No : 7/45978

29.05.2014 tarih ve 29014 sayılı Resmi Gazete’de “*Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik*” yayınlanarak; “... ürünlerde yapılan analiz sonuçlarına göre %0,9 ve altında GDO tespit edilmesi halinde bu durumun GDO bulaşanı olarak değerlendirileceği, GDO bulaşanı olan ürünlerde bulaşan olarak tespit edilen genlerin Biyogüvenlik Kurulu tarafından onaylanmış olması durumunda ürünlerin onay amacına uygun olarak kullanılabilmesi” hususlarının ilgili yönetmeliğe eklendiği belirtilmiştir.

SORU 1) Hükümetiniz ve Bakanlığınız döneminde, 18.03.2010 tarihinde kabul edilen 5977 Sayılı Biyogüvenlik Kanunu’nun 5. Maddesinin (d) fıkrasında “GDO ve ürünlerinin bebek mamaları ve bebek formülleri, devam mamaları ve devam formülleri ile bebek ve küçük çocuk ek besinlerinde kullanılması”nın yasak olduğu belirtilmesine rağmen, yine Bakanlığınızca çıkartılan bir yönetmelikle hiçbir ayırım yapılmadan bu ürünlerde de GDO bulunmasına izin verilmesinden ne amaçlanmaktadır?

SORU 2) Kanunla getirilen yasakların yönetmelikle aşılmaya çalışılmasından ne hedeflenmektedir?

SORU 3) Yönetmelikle getirilen %0,9’luk eşik değeri nasıl hesaplanmıştır?

SORU 4) 24.05.2014 tarihinde Bakanlığınız Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğince bebek maması ithalatı yapan bir firma ile ilgili olarak yapılan açıklamada; “... bebek mamalarının ithalat kontrolünde yapılan analizlerde GDO tespit edilmediği, ancak piyasa denetimlerinde GDO tespit edildiği ve ürünlerin toplatıldığı” belirtilmiştir. Yapılan analizlerin sonuçlarındaki farklılıklar neden kaynaklanmaktadır?

SORU 5) İkinci kez analiz yapılmasına neden gereksinim duyulmuştur?

SORU 6) Bugüne kadar ithalatı yapılan kaç üründe ikinci bir analize gereksinim duyulmuş ve yapılmıştır?

SORU 7) Bebek maması ithalatı yapan firmanın toplatılan ürünlerinde tespit edilen GDO oranı kaçtır?

SORU 8) Yaklaşık 4 yıldır yürürlükte bulunan 5977 Sayılı Kanun ile ilgili yönetmeliğin insan sağlığını tehdit edecek şekilde değiştirilmesinin, 24.05.2014 tarihinde Bakanlığınızca yapılan duyuru ile toplatıldığı açıklanan ürünlerle bir ilgisi bulunmakta mıdır?

SORU 9) Türkiye’de GDO analizlerini güvenilir bir şekilde yapabilecek kamu ve özel teşebbüse ait kaç tane laboratuvar bulunmaktadır?

SORU 10) Anılan yönetmelikle 13.08.2010 tarihli yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına (nn) bendi ile eklendiği ile belirtilen “GDO Bulaşanı” ile kimin veya kimlerin menfaati gözetilmektedir?

3A ~

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10) Bakanlığımızca, Genetiği Değiştirilmiş Ürünler ile ilgili işlemler, 5977 sayılı “Biyogüvenlik Kanunu”, “Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik” ve 5996 sayılı “Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu”na göre yürütülmektedir.

Ülkemizde tüm GDO’lu ürünlerin üretimi yasaktır. Ülkemizde gıda amaçlı olarak kullanımına izin verilen herhangi bir gen veya genetiği değiştirilmiş ürün bulunmamakta olup, bu ürünlerin ithaline kesinlikle izin verilmemektedir.

Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) ve Ürünlerine Dair Yönetmelik’e “*GDO Bulaşanı*”: *Genetik modifikasyon teknolojisi uygulanan veya uygulanmayan bir üründe, birincil üretim aşaması dahil üretim, imalat, işleme, hazırlama, işleme tabi tutma, ambalajlama, paketlenme, nakliye veya muhafaza sırasında ya da çevresel faktörler ile teknik olarak engellenemeyen veya tesadüfi olarak bulaşan GDO’ları,*” tanımı eklenmiştir. İlgili kurum ve kuruluşlardan, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerden görüş alınarak yapılan Yönetmelik değişikliği ile “GDO Bulaşanı” kavramına açıklık getirilmiştir.

Üniversitelerden alınan görüşler, Avrupa Birliği’nin 1829/2003-1830/2003 sayılı Regülasyonları doğrultusunda yapılan değerlendirmeler sonucu %0,9 değeri GDO bulaşan limiti olarak kabul edilmiştir.

GDO Bulaşanı tanımı %0,9’un altında GDO içeren ürünlere izin verildiği anlamına gelmemektedir. GDO bulaşanı olan ürünlerin dahi sadece Biyogüvenlik Kurulu tarafından onaylanmış olması ve belirlenen amaç için kullanılması zorunludur. Biyogüvenlik Kurulu tarafından, gıdada kullanımına izin verilen GDO bulunmadığından hiçbir gıda maddesinde onaylı veya onaysız GDO bulaşıklığına dahi izin verilmemektedir.

5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu’nun Yasaklar başlıklı 5 inci maddesi 1 inci fıkrası (d) bendi hükmü gereğince “*GDO ve ürünlerinin bebek mamaları ve bebek formülleri, devam mamaları ve devam formülleri ile bebek ve küçük çocuk ek besinlerinde kullanılması*” yasaklanmıştır. Yönetmelikte yapılan değişiklik ile GDO bulaşanı olsa dahi GDO’lu bebek mamalarına izin verilmesi ve Biyogüvenlik Kanunu ile belirlenen yasakların kaldırılması söz konusu değildir.

Dünyada bazı ülkelerde ve Avrupa Birliğinde onaylanmış GDO ve ürünlerinin insan gıdası olarak tüketilmesi serbest olmasına rağmen ülkemizde bugüne kadar gıda amaçlı olarak kullanılmak üzere onay verilmiş bir gen bulunmadığından GDO ve ürünlerinin gıda amaçlı olarak kullanılması yasaktır.

Başta bebek mamaları olmak üzere içerisinde GDO olabilecek bütün gıda maddeleri ithalat aşamasında GDO analizine tabi tutulmaktadır. Bu kapsamda, önergede bahsi geçen üründen ithalat aşamasında numune alınarak GDO analizi yapılmış ve üründe GDO varlığı tespit edilmediği için ürünün yurda girişine izin verilmiştir.

Bakanlığımızca yapılan piyasa denetimleri sırasında bahse konu ürünün ilgili partisinden alınan numunelerin analizi sonucunda üründe GDO varlığı tespit edilmiştir. Söz konusu parti numaralı ürünler toplattırılarak piyasaya arzı engellenmiş olup, konu ile ilgili adli süreç ve idari soruşturmalar başlatılmıştır. Ayrıca, konu ile ilgili olarak Bakanlığımız web sayfasından (www.tarim.gov.tr) kamuoyuna gerekli açıklama yapılmıştır.

ZA ~

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Genetiği Değiştirilmiş Ürünlerin kullanımına, Bilimsel Risk Değerlendirme Komitesi ve Sosyo Ekonomik Değerlendirme Komitesi tarafından hazırlanan raporlar doğrultusunda Biyogüvenlik Kurulu tarafından karar verilmektedir.

Biyogüvenlik Kurulu tarafından oluşturulan Bilimsel Komiteler değerlendirmelerini yaparken; bağımsız araştırma kurumları ve kişilerce yapılan bilimsel araştırmaların sonuçları (alerjik ve toksik etki analizleri, genetik modifikasyonun stabilitesi, morfolojik ve agronomik özellikler, hedef dışı organizmalara etkisi vb.), risk değerlendirmesi yapan çeşitli uluslararası kuruluşların (EFSA, WHO, FAO, FDA, OECD, CFIA, FSANZ, .. vd.) raporları, farklı ülkelerde üretim, tüketim durumları ve gen aktarım yöntemi, aktarılan genin moleküler karakterizasyonu ve ürettiği proteinin ekspresyonu, insan-hayvan-bitki ve çevre sağlığı ile biyolojik çeşitlilikle ilgili muhtemel riskleri dikkate almaktadır.

Bakanlığımızca, insan ve hayvan sağlığı ile çevre konularında azami hassasiyet gösterilmekte ve gerekli tedbirler alınmakta olup, gıda güvenilirliğini sağlamak amacıyla GDO içermesi muhtemel ürünlere yönelik kontroller etkin bir şekilde yürütülmektedir. Gerekli hâllerde izlenebilirlik denetimleri yapılmakta ve söz konusu ürünlerin üretiminde kullanılmış olan hammaddelerden de numuneler alınabilmektedir. Yurtiçinde yapılan kontrollerde herhangi bir olumsuzluk tespit edilmesi halinde, ilgili mevzuatlar çerçevesinde gerekli işlemler yapılmaktadır.

GDO analizlerinde Bakanlığımıza bağlı 10 gıda kontrol laboratuvarı ile 31 özel gıda kontrol laboratuvarı yetkilidir. Bakanlığımıza bağlı gıda kontrol laboratuvarlarından 10'u, özel gıda kontrol laboratuvarlarından ise 29'u TÜRKAK tarafından akredite edilmişlerdir. Kamu Laboratuvarlarımızdan 4'ünde, Özel Laboratuvarların 3'ünde GDO tarama, kimliklendirme ve miktar analizi yapılabilmektedir, diğerlerinde ise sadece tarama analizleri yapılmaktadır.

SA ~